

Ministru kabineta noteikumi Nr. 307

Rīgā 2024. gada 28. maijā (prot. Nr. 22 6. §)

Akcīzes preču elektronisko administratīvo dokumentu aprites un kontroles kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma "["Par akcīzes nodokli"](#) [25. panta](#) devīto daļu un [26. panta](#) septīto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. likuma "["Par akcīzes nodokli"](#) (turpmāk – likums) [25. panta](#) devītajā daļā minētās datorizētās sistēmas izmantošanas nosacījumus, elektroniskā administratīvā dokumenta aprites un kontroles kārtību, arī datorizētās sistēmas nepieejamības gadījumos, kā arī citus nosacījumus [likuma 25. pantā](#) minētajai akcīzes preču pārvietošanai;
- 1.2. [likuma 26. panta](#) septītajā daļā minētās datorizētās sistēmas izmantošanas nosacījumus, elektroniskā vienkāršotā administratīvā dokumenta aprites un kontroles kārtību, arī datorizētās sistēmas nepieejamības gadījumā, kā arī citus nosacījumus [likuma 26. pantā](#) minētajai akcīzes preču pārvietošanai.
2. Apstiprināts noliktavas turētājs un reģistrēts nosūtītājs elektroniskajam administratīvajam dokumentam un sertificēts nosūtītājs un īslaicīgi sertificēts nosūtītājs elektroniskajam vienkāršotajam administratīvajam dokumentam pirms tā iesniegšanas piešķir vietējo identifikācijas numuru saskaņā ar Komisijas 2022. gada 5. jūlija Deleģētās regulas [2022/1636](#), ar ko papildina Padomes Direktīvu (ES) [2020/262](#), nosakot to dokumentu struktūru un saturu, kuru apmaiņa notiek saistībā ar akcīzes preču pārvietošanu, un nosakot robežvērtību zudumiem preču specifikas dēļ (turpmāk – Komisijas deleģētā regula [2022/1636](#)), I pielikuma 1. tabulas 9.a aili. Minētos dokumentus numurē hronoloģiskā secībā un katru kalendāra gadu numerāciju sāk no jauna.
3. Apstiprināts noliktavas turētājs un reģistrēts nosūtītājs elektroniskajā administratīvajā dokumentā un sertificēts nosūtītājs un īslaicīgi sertificēts nosūtītājs elektroniskajā vienkāršotajā administratīvajā dokumentā papildus Komisijas deleģētajā regulā [2022/1636](#) noteiktajai obligātajai informācijai norāda arī nosūtāmo akcīzes preču rēķina datumu, akcīzes preču nosūtīšanas laiku, informāciju par pirmo pārvadātāju un nosūtāmajām akcīzes precēm piemērojamo nodokļa likmi.
4. Apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts nosūtītājs, reģistrēts saņēmējs, īslaicīgi reģistrēts saņēmējs, [likuma 20. panta](#) pirmajā daļā minētā persona (ja tā izmanto datorizēto sistēmu), sertificēts nosūtītājs, īslaicīgi sertificēts nosūtītājs, sertificēts saņēmējs un īslaicīgi sertificēts saņēmējs Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) 3., 4., 5., 6. un 8. pantā noteiktos ziņojumus, Komisijas 2016. gada 24. februāra Īstenošanas regulas (ES) Nr. [2016/323](#), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par sadarbību un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm attiecībā uz akcīzes precēm saskaņā ar Padomes Regulu (ES) Nr. [389/2012](#) (turpmāk – Komisijas īstenošanas regula [2016/323](#)), 13. pantā noteikto ziņojumu un šajos noteikumos noteiktos ziņojumus iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā kā projektus, izmantojot datorizēto sistēmu. Valsts ieņēmumu dienests minēto ziņojumu projektus pārbauda un nosūta tā iesniedzējam attiecīgu atbildes ziņojumu, kā arī pārsūta ziņojumus citām dalībvalstīm vai

Latvijas Republikas akcīzes preču nosūtītājam vai saņēmējam no citas dalībvalsts saņemtos ziņojumus, izmantojot datorizēto sistēmu.

5. Ja iesniegtajā ziņojuma projektā nav kļūdu, Valsts ieņēmumu dienests to apstiprina un pievieno apstiprināšanas datumu un laiku. Apstiprinot elektroniskā administratīvā dokumenta un elektroniskā vienkāršotā administratīvā dokumenta projektu, Valsts ieņēmumu dienests tam piešķir administratīvās atsauces kodu saskaņā ar Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) II pielikuma kodu sarakstu Nr. 2. Apstiprināto ziņojumu nosūta atpakaļ iesniedzējam. Ja ziņojuma projektā ir kļūdas, Valsts ieņēmumu dienests nekavējoties nosūta iesniedzējam atbildes ziņojumu ar informāciju par kļūdām. Attiecīgo ziņojumu uzskata par iesniegtu, kad Valsts ieņēmumu dienests to ir pārbaudījis un apstiprinājis un ziņojuma projekta iesniedzējs ir saņēmis ziņojumu atpakaļ no Valsts ieņēmumu dienesta.

6. Apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts nosūtītājs, sertificēts nosūtītājs un īslaicīgi sertificēts nosūtītājs pirms akcīzes preču pārvietošanas uzsākšanas izsniedz kravu pavadošajai personai vai, ja šādas personas nav, – pārvadātājam vai ekspeditoram apstiprināta elektroniskā administratīvā dokumenta vai elektroniskā vienkāršotā administratīvā dokumenta izdruku vai citu kravas pavaddokumentu, kurā ir norādīts Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtais administratīvās atsauces kods. Minēto dokumentu pievieno akcīzes preču sūtījumam, un tas visā pārvietošanas laikā ir pieejams kontrolei.

7. Apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts saņēmējs, īslaicīgi reģistrēts saņēmējs, sertificēts saņēmējs un īslaicīgi sertificēts saņēmējs, kurš saņem no citas dalībvalsts vīnu [likuma 25. panta](#) desmitajā daļā un [26. panta](#) astotajā daļā minētajā gadījumā, datorizētajā sistēmā ievada šādu informāciju:

7.1. vietējo identifikācijas numuru;

7.2. nosūtītāja atsauces numuru un datumu;

7.3. nosūtītāja nosaukumu un adresi;

7.4. nosūtītāja kompetentās iestādes nosaukumu un nosūtītāja valsti;

7.5. transportētāja nosaukumu un adresi;

7.6. transporta veidu;

7.7. akcīzes preces veida kodu;

7.8. Eiropas Savienības Kombinētās nomenklatūras kodu;

7.9. preču daudzumu litros 20°C temperatūrā;

7.10. iepakojuma veidu un skaitu;

7.11. preču saņemšanas datumu;

7.12. ja nav konstatētas neatbilstības preču daudzumā, informāciju, ka preces ir saņemtas un neatbilstību nav;

7.13. ja ir konstatētas neatbilstības preču daudzumā, – informāciju, ka preces ir saņemtas un konstatētas neatbilstības – attiecīgi iztrūkums vai pārpalikums un tā daudzums litros 20 °C temperatūrā;

7.14. par faktiski saņemtajām akcīzes precēm aprēķināto nodokli.

II. Akcīzes preču nosūtīšana, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu

8. Apstiprināts noliktavas turētājs un reģistrēts nosūtītājs elektronisko administratīvo dokumentu iesniedz pirms akcīzes preču nosūtīšanas.

9. Reģistrēts nosūtītājs elektroniskajā administratīvajā dokumentā norāda tādu pašu akcīzes preču Eiropas Savienības Kombinētās nomenklatūras kodu un neto svaru, kāds tiks norādīts Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk – Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 952/2013), 158. panta 1. punktā noteiktajā muitas deklarācijā (turpmāk – deklarācija) norādītajām akcīzes precēm, kurām piemēro muitas procedūru – laišanu brīvā apgrozībā (turpmāk – imports) – un atlikto nodokļa maksāšanu. Reģistrēts nosūtītājs informē Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr. 952/2013 5. panta 15. punktā minēto deklarētāju (turpmāk – deklarētājs) par elektroniskā administratīvā dokumenta vietējo identifikācijas numuru vai administratīvās atsauces kodu.

10. Deklarētājs importa deklarācijā katrai akcīzes precei, kas atbilst elektroniskajā administratīvajā dokumentā norādītajai akcīzes precei, norāda numuru, kurš sastāv no elektroniskā administratīvā dokumenta administratīvās atsauces koda (21 simbols) vai vietējā identifikācijas numura (20 simboli) un Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) I pielikuma 1. tabulas 17.a ailē noteiktā atbilstošās akcīzes preces satura ieraksta unikālā atsauces numura (turpmāk – satura ieraksta unikālais atsauces numurs) (3 cipari). Ja ir piemērota šo noteikumu [45.](#) punktā minētā atkāpšanās procedūra un deklarācijas iesniegšanas brīdī vēl nav iespējams iesniegt elektronisko administratīvo dokumentu saskaņā ar šo noteikumu [4.](#) punktu, deklarācijā katrai akcīzes precei, kas atbilst elektroniskā administratīvā dokumenta alternatīvajā dokumentā norādītajai akcīzes precei, norāda numuru, kurš sastāv no vietējā identifikācijas numura un atbilstošās akcīzes preces satura ieraksta unikālā atsauces numura.

11. Nosūtot naftas produktus vai biodegvielu pa jūru, elektroniskajā administratīvajā dokumentā var nenorādīt akcīzes preču saņēmēju, ja tas sākotnēji nav zināms un apstiprinātajam noliktavas turētājam, kurš nosūta minētās preces, izsniegtajā speciālajā atļaujā (licencē) tas ir atļauts. Minētajā elektroniskajā administratīvajā dokumentā norāda jūras transporta veidu.

12. Ja akcīzes preces nosūta uz tiešās piegādes vietu citā Eiropas Savienības dalībvalstī (turpmāk – dalībvalsts), pirms akcīzes preču nosūtīšanas apstiprināts noliktavas turētājs vai reģistrēts nosūtītājs saņem no akcīzes preču saņēmēja informāciju par tiešās piegādes vietas adresi vai minētā akcīzes preču saņēmēja dalībvalsts kompetentās iestādes piešķirto kodu, kas aizstāj tiešās piegādes vietas adresi. Ja minētais kods ir piešķirts, apstiprināts noliktavas turētājs vai reģistrēts nosūtītājs to norāda piegādes vietas ielas nosaukuma, pasta indeksa un pilsētas nosaukuma vietā.

13. Nosūtot akcīzes preces [likuma 20. panta](#) pirmajā daļā minētajai personai citā dalībvalstī, sūtījumam pievieno dokumentu, kas noteikts Komisijas 2022. gada 5. jūlija Īstenošanas regulas (ES) [2022/1637](#), ar ko paredz noteikumus Padomes Direktīvas (ES) [2020/262](#) piemērošanai attiecībā uz dokumentu izmantošanu saistībā ar akcīzes preču pārvietošanu atliktās nodokļa maksāšanas režīmā un akcīzes preču pārvietošanu pēc

nodošanas patēriņam, kā arī nosaka atbrīvojuma sertifikāta veidlapu, 1. panta 1. punktā (turpmāk – atbrīvojuma sertifikāts).

14. Ja elektroniskajā administratīvajā dokumentā norādītās akcīzes preces netiek izvestas no to nosūtīšanas vietas, apstiprināts noliktavas turētājs vai reģistrēts nosūtītājs iesniedz anulēšanas ziņojumu ne vēlāk kā nākamajā darbdiēnā pēc paredzētās akcīzes preču nosūtīšanas dienas.

15. Ja akcīzes preces izved uz ārvalsti, kas nav dalībvalsts (turpmāk – eksports), apstiprināts noliktavas turētājs vai reģistrēts nosūtītājs elektroniskajā administratīvajā dokumentā norāda tādu pašu akcīzes preču Eiropas Savienības Kombinētās nomenklatūras kodu un neto svaru, kāds atbilstošajām akcīzes precēm tiks norādīts eksporta deklarācijā. Akcīzes preces, kurām noformēts viens elektroniskais administratīvais dokuments, var norādīt tikai vienā eksporta deklarācijā. Apstiprināts noliktavas turētājs vai reģistrēts nosūtītājs informē deklarētāju par elektroniskā administratīvā dokumenta vietējās atsauces numuru vai administratīvās atsauces kodu.

16. Papildus muitas jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām Valsts ieņēmumu dienests pārbauda, vai eksporta deklarācijā katrai akcīzes precei, kas atbilst elektroniskajā administratīvajā dokumentā norādītajai akcīzes precei, ir norādīts administratīvās atsauces kods un atbilstošās akcīzes preces satura ieraksta unikālais atsauces numurs. Ja ir piemērota šo noteikumu [45.](#) punktā minētā atkāpšanās procedūra un deklarācijas iesniegšanas brīdī vēl nav iespējams iesniegt elektronisko administratīvo dokumentu saskaņā ar šo noteikumu [5.](#) punktu, Valsts ieņēmumu dienests pārbauda, vai deklarācijā katrai akcīzes precei, kas atbilst elektroniskā administratīvā dokumenta alternatīvajā dokumentā norādītajai akcīzes precei, ir norādīts vietējais identifikācijas numurs un atbilstošās akcīzes preces satura ieraksta unikālais atsauces numurs.

17. Ja eksporta deklarācija nav apstiprināta, Valsts ieņēmumu dienests informē par to attiecīgo apstiprināto noliktavas turētāju vai reģistrēto nosūtītāju, nosūtot tam Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) 6.a panta 1. punktā minēto ziņojumu saskaņā ar minētās regulas I pielikuma 8. tabulu. Ja apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo dalībvalsti, nosūtot tai minēto ziņojumu.

18. Ja Valsts ieņēmumu dienests pieņem eksporta deklarāciju, tas informē attiecīgo apstiprināto noliktavas turētāju vai reģistrēto nosūtītāju, nosūtot tam Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) 6.a panta 1. punktā minēto ziņojumu saskaņā ar minētās regulas I pielikuma 7. tabulu. Ja apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo dalībvalsti, nosūtot tai minēto ziņojumu.

19. Ja pēc eksporta deklarācijas pieņemšanas eksporta muitas iestāde veic kontroli un tās rezultātā akcīzes preces netiek izlaistas eksportam, Valsts ieņēmumu dienests informē par to attiecīgo apstiprināto noliktavas turētāju vai reģistrēto nosūtītāju, nosūtot tam Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) 6.a panta 1. punktā minēto ziņojumu saskaņā ar minētās regulas I pielikuma 8. tabulu. Ja apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo dalībvalsti, nosūtot tai minēto ziņojumu.

20. Ja akcīzes preces ir izlaistas eksportam, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo apstiprināto noliktavas turētāju vai reģistrēto nosūtītāju, nosūtot tam Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) 6.a panta 1. punktā minēto ziņojumu saskaņā ar minētās regulas I pielikuma 7. tabulu. Ja apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo dalībvalsti, nosūtot tai minēto ziņojumu.

21. Ja eksporta deklarāciju atzīst par nederīgu, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo apstiprināto noliktavas turētāju vai reģistrēto nosūtītāju, nosūtot tam Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) 6.a panta 2. punktā minēto ziņojumu saskaņā ar minētās regulas I pielikuma 9. tabulu. Ja apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo dalībvalsti, nosūtot tai minēto ziņojumu.

22. Ja līdz elektroniskajā administratīvajā dokumentā norādītā pārvadājuma ilguma termiņa beigām akcīzes preču eksports nav pabeigts, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo apstiprināto noliktavas turētāju vai reģistrēto nosūtītāju par pārvadājuma ilguma termiņa beigām. Attiecīgais apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs ne vēlāk kā piecu dienu laikā pēc pārvadājuma ilguma termiņa beigām iesniedz paskaidrojuma ziņojumu par piegādes termiņa kavēšanas iemesliem.

23. Pēc akcīzes preču izvešanas no Savienības muitas teritorijas Valsts ieņēmumu dienests par to informē attiecīgo apstiprināto noliktavas turētāju vai reģistrēto nosūtītāju, nosūtot tam Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) 8. pantā minēto ziņojumu (turpmāk – eksporta apliecinājums), kurā norāda, ka akcīzes preču pārvietošana atliktajā nodokļa maksāšanas režīmā ir pabeigta. Ja apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests informē par eksporta pabeigšanu attiecīgo dalībvalsti, nosūtot tai minēto ziņojumu.

24. Ja izvešanas muitas iestāde aizliedz akcīzes preču izvešanu no Savienības muitas teritorijas, Valsts ieņēmumu dienests informē par to attiecīgo apstiprināto noliktavas turētāju vai reģistrēto nosūtītāju, nosūtot tam eksporta apliecinājumu. Ja apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests informē par eksporta noraidīšanu attiecīgo dalībvalsti, nosūtot tai minēto ziņojumu.

III. Piegādes vietas maiņa, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu

25. Apstiprināts noliktavas turētājs un reģistrēts nosūtītājs pēc akcīzes preču nosūtīšanas, kamēr notiek to pārvietošana, iesniedz Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) 6. pantā minēto ziņojumu (turpmāk – piegādes vietas maiņas ziņojums). Minētajā ziņojumā kā piegādes tipu var norādīt akcīzes preču noliktavu, reģistrētu saņēmēju, īslaicīgi reģistrētu saņēmēju, tiešo piegādi vai eksportu.

26. Šo noteikumu [11. punktā](#) minētajā gadījumā apstiprināts noliktavas turētājs iesniedz piegādes vietas maiņas ziņojumu, lai norādītu informāciju par akcīzes preču saņēmēju, tiklīdz tā kļūst zināma, bet ne vēlāk kā līdz pārvietošanas beigām.

27. Ja apstiprināts noliktavas turētājs vai reģistrēts nosūtītājs par noraidītajām vai atteiktajām akcīzes precēm saņem brīdinājuma vai noraidīšanas ziņojumu, kas minēts Komisijas īstenošanas regulas [2016/323](#) 13. pantā, vai ziņojumu, kas minēts Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) 8. pantā (turpmāk – saņemšanas apliecinājums), kurā ir

informācija, ka akcīzes preču saņēmējs ir atteicies no sūtījuma vai atsevišķām sūtījumā ietilpstošām akcīzes precēm, vai eksporta apliecinājumu, ka akcīzes preču eksports ir noraidīts, attiecīgais apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs iesniedz piegādes vietas maiņas ziņojumu, kamēr notiek akcīzes preču pārvietošana.

28. Ja šo noteikumu [26.](#) un [27. punktā](#) minētajā gadījumā līdz pārvadājuma ilguma termiņa beigām piegādes vietas maiņas ziņojums nav iesniegts, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo apstiprināto noliktavas turētāju vai reģistrēto nosūtītāju par pārvadājuma ilguma termiņa beigām. Attiecīgais apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs ne vēlāk kā piecu dienu laikā pēc pārvadājuma ilguma termiņa beigām iesniedz paskaidrojuma ziņojumu par piegādes vietas maiņas ziņojuma iesniegšanas kavēšanas iemesliem.

IV. Akcīzes preču saņemšana, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu

29. Akcīzes preču saņēmējs nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc akcīzes preču piegādes dienas iesniedz saņemšanas apliecinājumu, tādējādi apliecinot, ka akcīzes preces ir saņemtas un akcīzes preču pārvietošana atliktajā nodokļa maksāšanas režīmā ir pabeigta. [Likuma 20. panta](#) pirmajā daļā minētā persona var neiesniegt saņemšanas apliecinājumu, ja tā neizmanto datorizēto sistēmu. Šajā gadījumā [likuma 20. panta](#) pirmajā daļā minētā persona atbrīvojuma sertifikātā norāda informāciju par saņemtajām akcīzes precēm (norādot trūkstošo vai lieko akcīzes preču daudzumu, ja tādu konstatē) un atbrīvojuma sertifikāta kopiju nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc akcīzes preču piegādes dienas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā, neizmantojot datorizēto sistēmu.

30. Ja akcīzes preces saņem no citas dalībvalsts, akcīzes preču saņēmējs (izņemot [likuma 20. panta](#) pirmajā daļā minēto personu) aprēķina akcīzes nodokli par saņemtajām akcīzes precēm un norāda to saņemšanas apliecinājumā.

31. Ja pēc pārvadājuma ilguma termiņa beigām akcīzes preču saņēmējs neiesniedz saņemšanas apliecinājumu, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo apstiprināto noliktavas turētāju vai reģistrēto nosūtītāju un akcīzes preču saņēmēju par pārvadājuma ilguma termiņa beigām.

32. Attiecīgais apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais nosūtītājs ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc pārvadājuma ilguma termiņa beigām iesniedz paskaidrojuma ziņojumu par piegādes termiņa kavēšanas iemesliem, bet akcīzes preču saņēmējs ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc pārvadājuma ilguma termiņa beigām iesniedz paskaidrojuma ziņojumu par saņemšanas apliecinājuma iesniegšanas termiņa kavēšanas iemesliem. Ja akcīzes preču nosūtītājs vai saņēmējs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests minēto paskaidrojuma ziņojumu nosūta attiecīgajai dalībvalstij.

33. Ja akcīzes preču saņēmējs ir apstiprināts noliktavas turētājs vai reģistrēts saņēmējs, kuram izsniegtajā speciālajā atļaujā (licencē) ir atļauta attiecīgā akcīzes preču veida tiešā piegāde, lai attiecīgās akcīzes preces no citas dalībvalsts varētu saņemt tiešās piegādes vietā, akcīzes preču saņēmējs pirms akcīzes preču nosūtīšanas paziņo citas dalībvalsts apstiprinātam noliktavas turētājam vai reģistrētam nosūtītājam tiešās piegādes vietas adresi vai Valsts ieņēmumu dienesta piešķirto kodu, kas aizstāj tiešās piegādes vietas adresi.

34. Ja ir piešķirts šo noteikumu [33. punktā](#) minētais kods un attiecīgajā elektroniskajā administratīvajā dokumentā minētais kods norādīts piegādes vietas ielas nosaukuma, pasta indeksa un pilsētas nosaukuma vietā, akcīzes preces var saņemt tiešās piegādes vietā.

35. Tiešās piegādes gadījumā saņemšanas apliecinājumu iesniedz apstiprināts noliktavas turētājs vai reģistrēts saņēmējs, kuram izsniegtajā speciālajā atļaujā (licencē) ir atļauta attiecīgā akcīzes preču veida tiešā piegāde. Tiešās piegādes gadījumā minētais apstiprinātais noliktavas turētājs vai reģistrētais saņēmējs nevar atteikties no sūtījuma vai tā daļas.

V. Patēriņam nodotu akcīzes preču un denaturēta spirta nosūtīšana uz citu dalībvalsti

36. Sertificēts nosūtītājs un īslaicīgi sertificēts nosūtītājs elektronisko vienkāršoto administratīvo dokumentu iesniedz pirms akcīzes preču nosūtīšanas.

37. Saņemšanas apliecinājums, kas saņemts no akcīzes preču saņēmēja dalībvalsts, apliecina, ka akcīzes preču pārvietošana ir pabeigta un ka sertificētais saņēmējs vai īslaicīgi sertificētais saņēmējs citā dalībvalstī ir veicis visas nepieciešamās formalitātes, un, ja tas ir piemērojams un ja vien uz akcīzes precēm neattiecas atbrīvojums, ir pilnībā veicis akcīzes nodokļa samaksu.

38. Valsts ieņēmumu dienests pārsūta šo noteikumu [37. punktā](#) minēto saņemšanas apliecinājumu attiecīgajam sertificētajam nosūtītājam vai īslaicīgi sertificētajam nosūtītājam.

VI. Patēriņam nodotu akcīzes preču un denaturētā spirta piegādes vietas maiņa

39. Sertificēts nosūtītājs un īslaicīgi sertificēts nosūtītājs piegādes vietas maiņas ziņojumu iesniedz pēc akcīzes preču nosūtīšanas, kamēr notiek akcīzes preču pārvietošana, lai atgrieztu akcīzes preces uz savu nosūtīšanas vietu vai novirzītu uz tā paša sertificētā saņēmēja vai īslaicīgi sertificētā saņēmēja citu piegādes vietu.

40. Ja sertificēts nosūtītājs vai īslaicīgi sertificēts nosūtītājs par noraidītajām vai atteiktajām akcīzes precēm saņem brīdinājuma vai noraidīšanas ziņojumu, kas minēts Komisijas īstenošanas regulas [2016/323](#) 13. pantā, vai saņemšanas apliecinājumu, kurā ir informācija, ka akcīzes preču saņēmējs ir atteicies no sūtījuma vai atsevišķām sūtījumā ietilpstošām akcīzes precēm, attiecīgais sertificētais nosūtītājs vai īslaicīgi sertificētais nosūtītājs iesniedz piegādes vietas maiņas ziņojumu, kamēr notiek akcīzes preču pārvietošana.

41. Ja šo noteikumu [40. punktā](#) minētajā gadījumā līdz pārvadājuma ilguma termiņa beigām piegādes vietas maiņas ziņojums nav iesniegts, Valsts ieņēmumu dienests informē attiecīgo sertificēto nosūtītāju vai īslaicīgi sertificēto nosūtītāju par pārvadājuma ilguma termiņa beigām. Attiecīgais sertificētais nosūtītājs vai īslaicīgi sertificētais nosūtītājs ne vēlāk kā piecu dienu laikā pēc pārvadājuma ilguma termiņa beigām iesniedz paskaidrojuma ziņojumu par piegādes vietas maiņas ziņojuma iesniegšanas kavēšanas iemesliem.

VII. Patēriņam nodotu akcīzes preču un denaturēta spirta saņemšana no citas dalībvalsts

42. Saņemšanas apliecinājumu sertificēts saņēmējs un īslaicīgi sertificēts saņēmējs iesniedz nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc akcīzes preču piegādes dienas.

43. Valsts ieņēmumu dienests pārbauda, vai attiecīgais īslaicīgi sertificētais saņēmējs ir iesniedzis akcīzes nodokļa deklarāciju par saņemtajām akcīzes precēm un vai attiecīgajam sertificētajam saņēmējam ir derīgs akcīzes nodokļa nodrošinājums un tas nav pārsniegts (izņemot denaturēta spirta saņemšanas gadījumā). Ja minētie nosacījumi ir izpildīti, Valsts ieņēmumu dienests ne vēlāk kā četrus nedēļus laikā pēc saņemšanas apliecinājuma iesniegšanas apstiprina to un nosūta iesniedzējam un akcīzes preču nosūtītāja dalībvalstij.

44. Šo noteikumu [43. punktā](#) minētais saņemšanas apliecinājums apliecina, ka akcīzes preču pārvietošana ir pabeigta un ka sertificētais saņēmējs vai īslaicīgi sertificētais saņēmējs Latvijas Republikā ir veicis visas nepieciešamās formalitātes un, ja tas ir piemērojams un ja vien uz akcīzes precēm neattiecas atbrīvojums, ir pilnībā veicis akcīzes nodokļa samaksu.

VIII. Atkāpšanās procedūra un alternatīvie dokumenti

45. Apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts nosūtītājs, sertificēts nosūtītājs un īslaicīgi sertificēts nosūtītājs var uzsākt akcīzes preču nosūtīšanu un piegādes vietas maiņu, savukārt saņemšanu var uzsākt apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts saņēmējs, īslaicīgi reģistrēts saņēmējs, sertificēts saņēmējs un īslaicīgi sertificēts saņēmējs, piemērojot atkāpšanās procedūru, ja tehnisku iemeslu dēļ datorizētajā sistēmā nav iespējams iesniegt kādu no ziņojumiem, saņemt attiecīgu atbildes ziņojumu vai iesniegtā ziņojuma noraidījums ir pretrunā ar Komisijas deleģētajā regulā [2022/1636](#) noteikto iesniedzamās informācijas saturu vai iesniegšanas kārtību un minētā persona atbilstoši savām iespējām ir novērsusi šķēršļus, kas kavē tai izpildīt savas saistības attiecībā uz datorizētās sistēmas lietošanu.

46. Atkāpšanās procedūru piemēro, ja līdz datorizētās sistēmas darbības atjaunošanai nav iespējams atlikt akcīzes preču nosūtīšanu, piegādes vietas maiņu vai saņemšanas apliecinājuma iesniegšanu. Atkāpšanās procedūras laikā izmanto dokumentus, kas noteikti Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) 9. pantā (turpmāk – alternatīvais dokuments). Akcīzes preces pārvieto kopā ar elektroniskā administratīvā dokumenta vai elektroniskā vienkāršotā administratīvā dokumenta alternatīvo dokumentu.

47. Apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts nosūtītājs, sertificēts nosūtītājs, īslaicīgi sertificēts nosūtītājs, reģistrēts saņēmējs, īslaicīgi reģistrēts saņēmējs, sertificēts saņēmējs un īslaicīgi sertificēts saņēmējs alternatīvā dokumenta kopiju glabā savā grāmatvedības uzskaitē un, neizmantojot datorizēto sistēmu, iesniedz attiecīgā alternatīvā dokumenta kopiju Valsts ieņēmumu dienestā pirms akcīzes preču nosūtīšanas vai piegādes vietas maiņas, bet akcīzes preču saņemšanas gadījumā piecu darbdienu laikā no akcīzes preču piegādes dienas.

48. Apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts nosūtītājs, sertificēts nosūtītājs, īslaicīgi sertificēts nosūtītājs, reģistrēts saņēmējs, īslaicīgi reģistrēts saņēmējs, sertificēts saņēmējs un īslaicīgi sertificēts saņēmējs šo noteikumu [45. punktā](#) minētajā gadījumā datorizētajā sistēmā iesniedz arī attiecīgo ziņojumu, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk kā nākamajā darbdiēnā pēc datorizētās sistēmas darbības atjaunošanas. Minētais ziņojums pēc tā apstiprināšanas aizstāj alternatīvo dokumentu. Tiklīdz ir kļuvis zināms administratīvās atsaucē kods un attiecīgā ziņojuma apstiprināšanas datums un laiks, apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts nosūtītājs, sertificēts nosūtītājs un īslaicīgi sertificēts nosūtītājs to norāda attiecīgā alternatīvā dokumenta kopijā. Ja atkāpšanās procedūru piemēro akcīzes preču nosūtīšanai vai piegādes vietas maiņai, minētās personas paziņo informāciju par administratīvās atsaucē kodu un attiecīgā ziņojuma apstiprināšanas datumu un laiku kravu pavadošajai personai, kura minēto informāciju norāda alternatīvajā dokumentā.

49. Importa vai eksporta gadījumā apstiprināts noliktavas turētājs un reģistrēts nosūtītājs elektroniskā administratīvā dokumenta alternatīvajā dokumentā norāda atbilstošās muitas deklarācijas numuru un minētā dokumenta kopiju iesniedz deklarētājam. Deklarētājs minēto alternatīvā dokumenta kopiju iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā, neizmantojot datorizēto sistēmu. Valsts ieņēmumu dienests glabā elektroniskā administratīvā dokumenta alternatīvā

dokumenta kopiju un pēc datorizētās sistēmas darbības atjaunošanas apstiprina elektronisko administratīvo dokumentu, izmantojot datorizēto sistēmu.

50. Ja datorizētās sistēmas darbības atjaunošanu nav iespējams paredzēt tuvākajā laikā un akcīzes preču nosūtītājs, kuram jāsaņem saņemšanas apliecinājums vai eksporta apliecinājums, atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests nosūta attiecīgā alternatīvā dokumenta kopiju attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei saskaņā ar Komisijas īstenošanas regulas [2016/323](#) 15. panta 2. punktā noteikto kārtību. Līdzko datorizētā sistēma atkal ir pieejama, Valsts ieņēmumu dienests nosūta saņemšanas apliecinājumu attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei.

51. Ja Valsts ieņēmumu dienests no citas dalībvalsts kompetentās iestādes saņem saņemšanas apliecinājuma vai eksporta apliecinājuma alternatīvā dokumenta kopiju un informācija par to nav ievadīta datorizētajā sistēmā, Valsts ieņēmumu dienests nekavējoties, bet ne vēlāk kā triju darbdienu laikā, neizmantojot datorizēto sistēmu, nosūta minēto dokumentu akcīzes preču nosūtītājam. No citas dalībvalsts saņemtā saņemšanas apliecinājuma vai eksporta apliecinājuma alternatīvā dokumenta kopija ir uzskatāma par pierādījumu, ka akcīzes preces ir piegādātas galamērķī un to pārvietošana ir pabeigta.

52. Ja Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā ir pierādījumi, ka akcīzes preču pārvietošana ir pabeigta un nav iespējams iesniegt saņemšanas vai eksporta apliecinājumu, Valsts ieņēmumu dienests iesniedz Komisijas īstenošanas regulas [2016/323](#) 6.a pantā minēto pieprasījumu elektroniskā administratīvā dokumenta vai elektroniskā vienkāršotā administratīvā dokumenta manuālai slēgšanai un nosūta to nosūtītāja dalībvalstij. Ja Valsts ieņēmumu dienests saņem no citas dalībvalsts minēto pieprasījumu un tajā ir informācija, ka akcīzes preces ir saņemtas vai izvestas, Valsts ieņēmumu dienests izvērtē saņemto informāciju un iesniedz Komisijas īstenošanas regulas [2016/323](#) 14.a pantā minēto atbildes ziņojumu. Ja no citas dalībvalsts saņemtais pieprasījums satur informāciju, ka akcīzes preces ir saņemtas vai izvestas, uzskatāms, ka akcīzes preces ir piegādātas galamērķī un pārvietošana ir pabeigta.

IX. Brīdinājums par neatbilstību vai sūtījuma noraidīšana

53. Komisijas īstenošanas regulas (ES) [2016/323](#) 13. pantā minētajā gadījumā akcīzes preču saņēmējs pēc elektroniskā administratīvā dokumenta vai elektroniskā vienkāršotā administratīvā dokumenta saņemšanas, bet ne vēlāk kā līdz akcīzes preču saņemšanai, var iesniegt brīdinājuma vai noraidīšanas ziņojumu.

54. Ja akcīzes preču nosūtītājs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests pārsūta brīdinājuma vai noraidīšanas ziņojumu akcīzes preču nosūtītāja dalībvalsts kompetentajai iestādei. Ja akcīzes preču nosūtītājs atrodas Latvijas Republikā, Valsts ieņēmumu dienests nosūta tam brīdinājuma vai noraidīšanas ziņojumu.

X. Informācijas iesniegšana par atgadījumu akcīzes preču pārvietošanas laikā

55. Ja, pārvietojot akcīzes preces Latvijas Republikas teritorijā, notiek atgadījums (ceļu satiksmes negadījums vai cits negadījums, preces iznīcinātas vai nozagtas, transportlīdzeklis un preces nozagtas, preces pārkrautas vai cits atgadījums), akcīzes preču kravu pavadošā persona, neizmantojot datorizēto sistēmu, var iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā informāciju par minētā atgadījuma veidu un vietu, elektroniskā administratīvā dokumenta vai elektroniskā vienkāršotā administratīvā dokumenta administratīvās atsauces kodu,

dokumentus (ja tādi ir), kas kalpo par pierādījumu atgadījumam, un norādīt savu amatu, vārdu un uzvārdu. Ja akcīzes preces pārkrauj citā transportlīdzeklī, iesniedz informāciju arī par transporta veidu, vienību, transportlīdzekļa numuru, jauno pārvadājuma organizētāju un jauno pārvadātāju.

56. Šo noteikumu [55.](#) punktā minētajā gadījumā Valsts ieņēmumu dienests triju darbdienu laikā pēc minētās informācijas saņemšanas pārbauda, vai norādītais elektroniskais administratīvais dokuments vai elektroniskais vienkāršotais administratīvais dokuments ir apstiprināts datorizētajā sistēmā, un ievada atgadījuma apliecinājumu, kas minēts Komisijas īstenošanas regulas [2016/323](#) 14. pantā (turpmāk – atgadījuma apliecinājums).

57. Ja akcīzes preču nosūtītājs un saņēmējs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests nosūta atgadījuma apliecinājumu akcīzes preču nosūtītāja un saņēmēja dalībvalsts kompetentajai iestādei. Ja akcīzes preču nosūtītājs vai saņēmējs atrodas Latvijas Republikā, Valsts ieņēmumu dienests nosūta tam atgadījuma apliecinājumu.

58. Ja atgadījums ir noticis citā dalībvalstī, bet informāciju par to iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā, neizmantojot datorizēto sistēmu, Valsts ieņēmumu dienests triju darbdienu laikā pēc minētās informācijas saņemšanas pārbauda, vai norādītais elektroniskais administratīvais dokuments vai elektroniskais vienkāršotais administratīvais dokuments ir apstiprināts datorizētajā sistēmā, un ievada tajā atgadījuma apliecinājuma projektu. Valsts ieņēmumu dienests nosūta minēto projektu apstiprināšanai tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kuras teritorijā ir noticis atgadījums.

59. Ja Valsts ieņēmumu dienests saņem no citas dalībvalsts kompetentās iestādes atgadījuma apliecinājuma projektu par atgadījumu, kas ir noticis Latvijas Republikas teritorijā, Valsts ieņēmumu dienests apstiprina atgadījuma apliecinājumu un nosūta to akcīzes preču nosūtītāja un saņēmēja dalībvalsts kompetentajai iestādei. Ja akcīzes preču nosūtītājs vai saņēmējs atrodas Latvijas Republikā, Valsts ieņēmumu dienests nosūta tam atgadījuma apliecinājumu.

XI. Kontroles apliecinājuma iesniegšana un akcīzes preču pārvietošanas pārtraukšana

60. Valsts ieņēmumu dienests, veicot akcīzes preču pārvietošanas kontroli, Komisijas īstenošanas regulas [2016/323](#) 9. panta 2. punktā un 11. pantā minētajā gadījumā ievada kontroles rezultātus un apstiprina kontroles apliecinājumu, ja tas ir nepieciešams nodokļa kontroles vajadzībām. Valsts ieņēmumu dienests nosūta kontroles apliecinājumu akcīzes preču nosūtītāja un saņēmēja dalībvalsts kompetentajai iestādei.

61. Ja Latvijas Republikas teritorijā visa akcīzes preču krava ir konfiscēta, arestēta, iznīcināta, neatgriezeniski zudusi vai nozagta un pārvietošanu turpināt vairs nav iespējams, Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz kontroles apliecinājumu, izveido Komisijas īstenošanas regulas [2016/323](#) 12. pantā minēto pārvietošanas pārtraukšanas ziņojumu. Ja akcīzes preču nosūtītājs vai saņēmējs atrodas Latvijas Republikā, Valsts ieņēmumu dienests nosūta tam pārvietošanas pārtraukšanas ziņojumu.

62. Ja Valsts ieņēmumu dienests saņem no citas dalībvalsts kompetentās iestādes Komisijas īstenošanas regulas [2016/323](#) 12. pantā minēto pārvietošanas pārtraukšanas ziņojumu un akcīzes preču nosūtītājs vai saņēmējs atrodas Latvijas Republikā, Valsts ieņēmumu dienests nosūta tam minēto ziņojumu.

63. Ja akcīzes preču saņēmējs ir [likuma 20. panta](#) pirmajā daļā minētā persona, kas neizmanto datorizēto sistēmu, Valsts ieņēmumu dienests divu nedēļu laikā pēc tam, kad datorizētajā sistēmā tika apstiprināta pārvietošanas pārtraukšana, nosūta attiecīgajai personai pārvietošanas pārtraukšanas ziņojumā minēto informāciju, neizmantojot datorizēto sistēmu.

XII. Neatbilstību noskaidrošana pēc akcīzes preču saņemšanas

64. Ja saņemšanas apliecinājumā ir norādīts iztrūkums vai pārpalikums, akcīzes preču nosūtītājs un saņēmējs var iesniegt paskaidrojuma ziņojumu par neatbilstībām. Minētajā ziņojumā norāda attiecīgā elektroniskā administratīvā dokumenta vai elektroniskā vienkāršotā administratīvā dokumenta administratīvās atsauces kodu, akcīzes preču nosūtītāja vai saņēmēja akcīzes identifikācijas numuru ([likuma 20. panta](#) pirmajā daļā minētā persona akcīzes identifikācijas numuru nenorāda), nosaukumu un adresi, vispārīgu paskaidrojumu un faktiskā stāvokļa analīzes datumu. Ja paskaidrojums attiecas uz konkrētu akcīzes preci, papildus norāda attiecīgās akcīzes preces satura ieraksta unikālo atsauces numuru, akcīzes preces kodu, paskaidrojošo informāciju un akcīzes preces faktisko daudzumu mērvienībā, kas piemērojama saskaņā ar Komisijas deleģētās regulas [2022/1636](#) II pielikuma "Kodu saraksti" 10. tabulas "Akcīzes preces" slejā "Vienība" norādīto kodu.

65. Ja akcīzes preču nosūtītājs vai saņēmējs atrodas citā dalībvalstī, Valsts ieņēmumu dienests paskaidrojuma ziņojumu par neatbilstībām nosūta attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei.

XIII. Noslēguma jautājums

66. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumus Nr. 307 "[Akcīzes preču elektroniskā administratīvā dokumenta aprites un kontroles kārtība](#)" (Latvijas Vēstnesis, 2010, 51./52. nr.; 2012, 47. nr.; 2014, 160. nr.).

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no Padomes 2019. gada 19. decembra Direktīvas (ES) [2020/262](#), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (pārstrādāta redakcija).

Ministru prezidente *E. Siliņa*

Finanšu ministrs *A. Ašeradens*